

po njem vesljati in ribe loviti; še prijetniši je pa viditi, kader se živozeleni travni pèrt čez celo planjavo razgerne, kader kmet veslo z otiko spremení, in kodar je prej ribeč vesljal, zdaj poljodelec vôle v voz vprega, ter se poljubno po jezeru vozi. Nar prijetnisi pa je pogled, kader se o lepim yremenu senó po jezeru suší, kjer se stotero in stotero rok kaj urno obrača, dokler se več tisuč centov sená in nastelje na težkih vozéh domú ne spravi. Tudi zajce vidiš tù skakljati, — in mnogo družih žíval, po katerih lovci radi sledijo, ti pride pred v oči v suhim krašno zelenim jezeru, iz kteriga petero otokov: mala in velika Gorica, Dervosek polotok, Vornek otok, in Benedke, prijazno molí, in kterih voda nikdar ne zavezne. Kader pa voda pride, prežene lovske živali na polje, otoke in gojzde.

Narava je zares tukej nasprotne reči čudovito zediniti umela. Ribič in lovec, voz in čoln, kosec in plavec na ravno tisti planjavi v enim letu tukej svoje opravila najdejo. Ako bi kdo prešel križem svet, zastonj bi iskal Cerkniskimu jezeru enake podobe!

Opomniti je pa tudi, de tisti, ki jezero memo grede pogledujejo, njegove četertinke clo ne zapazi, ktero na levi strani Javornik, na desni pa polotok Dervosek do Vrat gradita; od Vrat dalje pa vid opovera lepi otok Vornek, kjer je 8 kmetov naseljenih in cerkveica sv. Primaža in Felicijana, ki je v kaj prijaznim smrečjim gojzdku zidana. Ta četertinka „zadnje jezero“ imenovana, ki se skozi Vrata z drugim sklepa, ponudi popotniku veličasten pogled!

(Dalje sledí.)

Nov nemško-slovenski besednjak.

Danasnja doklada napové nov besednjak, ki ga je sloveči učenik slovenšine v Celjovcu gosp. Janežič spisal. Ta slovár je prav o pravim času na svitlo prišel in je ravno takó zložen, kakor je za sedanjí čas potreben, de se ne bo nobeden več izgovarjati zamogel, de ni slovenskiga besednjaka v roke vzeti. Kratek pa vunder popolen in dober je novi slovár, in tudi v prav pripravnim zvezku in ličnim natisu.

Novičar iz Ljubljane.

Ker se je že čez 100 delnic (akcij) za slovensko gledíše v Ljubljani spečalo, je bil v pondeljik dopoldne prvi zbor deležnikov. Gosp. Kordež je razodel svoje misli zastran naprave slovenskiga gledíša, zbor deležnikov pa ni bil ž njim edinih misel in je sklenil: de naj se nar poprej izmed deležnikov odbor 7 mož izvoli, kterimu odboru naj se izroči vodstvo vsih denarnih in umetnih zadév. Ta odbor naj nar poprej osnovo te nove in imenitne naprave izdela in izdelano osnovo potem vnovič zbranimu zboru deležnikov predloží; med tem časam pa naj se nabera še več delnic, kterih se bo, kakor ta reč zdey stoji, lahko 300 dobilo. V odbor so bili izvoljeni: gosp. Holcer, kupec in posestnik, gosp. Dr. Strupi, gosp. Ambrož, posestnik, gosp. Dr. Klun, gosp. Dr. Bleiweis, gosp. Debevc posestnik in kupec, gosp. Balant Zupan, kupčijski pomočnik; — za namestnike gosp. Šreyer, kupec in posestnik, gosp. Eržen posestnik in zdravnik, gosp. Mih. Lavrič, c. k. kantonski sodnik. — Z veseljem smo najdlí med deležniki te domorodne naprave veliko nar bolj obrajtanih Ljubljanskíh mestnjánov, posebno iz kupčijskiga stanú, in ker bo izvoljeni

odbor skerbel za terdno osnovo domorodniga gledíša, je gotovo pričakovati, de lepa domača reč se bo lepó osnovala. Gosp. Kordežu, začetniku te naprave, se bo njegovi vednosti primerjeno opravilo umetalniga upravitelja izročilo, če ga bo hotel prevzeti. — „Slovenija“ je jenjala velki petek, včeraj je prišel 1. list Ljubljanskiga časnika na svitlo. — Gosp. prof. Petrucí je prišel že iz Dunaja nazaj.

Novičar iz mnogih krajev.

Po stari cerkveni navadi so Cesar tudi letas na velki četertek 12 starim možém noge umivali in jih po tem obdarovati ukazali; tudi 12 starih žen je bilo obdarovanih. Vsi možje skupej so bili 1017 lét stari; stare babice pa skupej 1009 lét. — Kér cena cekinov in sreberniga denarja spet takó silno kviško gré, de za sto gold. zlatiga denarja se plačuje 125 gold., zasto sreberniga pa 120 gold., se posvetuje zdey pri ministerstvu na Dunaji, kakó bi se dalo temu poviševanju v okom priti. — Vojni minister je ukazal, de namest poprejšne navade, namestnika za vojaški stan iskati, je zdaj vsacímu, ki noče soldat biti, pripušeno, de koj pri vojaški naberi (štelingi) odrajta določeno plačilo za svojiga namestnika. — Na prošnjo Saleburškiga srenjskiga odbora, de naj se dajo nove postave zavolj kramarjev, ki od hiše do hiše kramarijo (Hausirer), je odgovorilo kupčijsko ministerstvo, de bo kmalo nova obertnijska in kupčijska postava dana, v kteri se bodo ti kramarii potrebne meje postavile. — Kakor se sliši, bo srenjam pripušeno, v pravnih rečéh izmed svojih ljudi sodne možé (Schiedsmänner) izvoliti, ki bojo smeli, brez de bi dohtarji bili, pritožbe zaslišati, jih prevdariti in potem po svoji vesti pravdarje pogoditi (zglihati). Tako poravnana pravda naj se potem sodniku izroči, de se vsakimu svoja pravica izgotoví. — „Serbskim Novinam“ se iz Dalmacije piše, de je avstrijska vlada nar bolje storila, de je poslala polkovnika (oberstarja) Mamula, nemirno ljudstvo ondi pomiriti, zakaj njegove prijazne besede v domačim jeziku so več izdale, kakor 50,000 pušk. — Iz ptujih dežel se ni pretečeni teden nič pesehno imenitniga zvedilo, kakor to, de je v Francozkim narodnim zboru nek poslanec predlog storil, de naj Francozko ljudstvo po večini glasov 1. dan prihodnjiga rožnika sklene: ali naj v francozki deželi prihodnjič še republika ostane, kakor je zdey, ali naj si spet kralja izvoli. Kakor zdey hudo na Francozkim vré, je ta predlog „olje v oginj.“ — 21. sušca so v Rimu z veliko častjó spet gèrb (Wappen) avstrijskiga cesarstva na hišo ondašnjiga cesarskiga namestnika obésli. — Rusovski car žuga Pruski vladi, de naj odstopi od svoje nevarne politike, scer bo car na noge stopil.

Tudi ena prisiljena prošnja.

Na naše »pomenke v kmetijskih rečéh« v poslednjim listu Novíc se je poljubilo gosp. Pr.— v nemškem Ljublj. časniku »prisiljeno prošnjo« natisniti, v kteri nam očita, de smo v njegovim sostavku reči najdlí, ki niso v njem, nektère pa smo napčno razumeli.

De se kaj taciga (po njegovih mislih) prihodnjič ne zgodi, prosimo vselej za razločnost in gotovost govóra, posebno takrat, kader se že stare reči ponujajo za nove.

Današnjimu listu je pridjan 14. dokladni list.